

Dosarul nr. 2ra-1151/23
2-21185712-01-2ra-10082023

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia (A. Scripcenco)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (N. Bondarenco, S. Pilipenco, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

15 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz” împotriva Tatianeii Jeleva cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 22 martie 2023 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 17 decembrie 2021 SRL „Taraclia-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Jeleva cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 18 decembrie 2019, în urma anchetei de serviciu efectuate la întreprinderea SRL „Taraclia-Gaz”, în privința Tatianeii Jeleva a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, conform ordinului nr. 48-S din 18 decembrie 2019. Ordinul a fost contestat de Tatiana Jeleva și prin hotărârea din 11 martie 2020 a Judecătoria Cahul, sediul Central a fost admisă acțiunea privind anularea ordinului. Ne fiind de acord cu hotărârea din 11 martie 2020 a Judecătoria Cahul, sediul Central, SRL „Taraclia-Gaz” a contestat-o cu apel. Astfel, prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost casată hotărârea din 11 martie 2020 a Judecătoria Cahul, sediul Central. Soluția instanței de apel a fost menținută fără modificări prin decizia din 28 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

SRL „Taraclia-Gaz” a indicat că deoarece la momentul examinării acelei cauze, juristul întreprinderii se afla în concediu anual plătit, apoi în concediu medical de incapacitate temporară, la 16 ianuarie 2020 SRL „Taraclia-Gaz” a fost nevoită să încheie contract de asistență juridică nr. 133 cu avocatul Serghei Canțer pe acțiunea înaintată de Tatiana Jeleva și Elena Gradescova privind anularea ordinelor SRL Taraclia-Gaz. Suma contractului de asistență juridică a constituit 8 mii lei.

Ținând cont de faptul că Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia Curții de Apel Cahul pe cauza civilă depusă de Tatiana Jeleva și Elena Gradescova privind anularea ordinelor SRL „Taraclia - Gaz, reclamantul consideră că este în drept de a

cere de la Tatiana Jeleva de a achita cheltuieli legate cu prestarea serviciilor juridice conform art. 96 alin. (3) CPC. În cazul în care partea care a câștigat procesul a beneficiat de asistență juridică calificată garantată de stat, plata cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate revine părții care a pierdut procesul.

Astfel, respectând etapa de soluționare extrajudiciară a litigiului, reclamantul a trimis în adresa pârâtei cererea prealabilă nr. 424 din 17 septembrie 2021 cu solicitarea de a achita în mod solidar împreună cu Elena Gradescova cheltuieli de asistență juridică în sumă totală de 8 000 lei.

În cererea prealabilă SRL „Taraclia – Gaz” a avertizat pârâta, că în cazul de neadmiterea cerințelor, va fi nevoită să se adreseze în instanța de judecată pentru soluționarea chestiunii, în fond. Însă, răspunsul la cererea prealabilă nu a primit și respectiv suma nu a fost achitată.

SRL „Taraclia – Gaz” a solicitat încasarea de la Tatiana Jeleva 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și cheltuieli suportate la achitarea taxei de stat în sumă de 270 lei.

Prin hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia a fost admisă acțiunea. S-a încasat de la Tatiana Jeleva în beneficiul lui SRL „Taraclia-Gaz” cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în baza contractului nr. 133 din 16 ianuarie 2020, încheiat între SRL „Taraclia-Gaz” și avocatul Serghei Canțer, în mărime de 4 000 lei, precum și suma de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat suportate la depunerea acțiunii.

Instanța de fond, analizând circumstanțele cauzei, prin prisma contractului de asistență juridică anexat la materialele dosarului, a statuat că cheltuielile care au fost suportate pentru asistență juridică de către SRL „Taraclia-Gaz” în cadrul examinării cauzei civile la acțiunea Elenei Gradescova și Tatiane Jeleva împotriva SRL „Taraclia-Gaz”, intervenienți accesorii Covaliji Fiodor, Nicolau Ion și SRL „Taraclia-Gaz” privind anularea ordinelor, urmează a fi încasate de la Jeleva Tatiana, însă, ținând cont de faptul că reclamanți erau doi, s-a dispus a fi încasați 4000 lei din cei 8000 lei achitați avocatului Serghei Canțer.

Nefiind de acord cu hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, la 30 mai 2022, în termenul stabilit de lege, Tatiana Jeleva a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii enunțate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 22 martie 2023 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de Tatiana Jeleva, a fost casată hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Instanța de apel a indicat că potrivit prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Conform art. 96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Analizând materialele cauzei, din conținutul actelor judecătorești anexate în calitate de probe, instanța de apel a stabilit că pe cauză civilă nominalizată avocatul Canțer Serghei, în interesele SRL „Taraclia-Gaz”, a prezentat referință în instanța de apel și a depus în instanța de apel cereri de apel nemotivat și motivat, însă, de facto, în instanța de apel a participat un alt reprezentant al SRL „Taraclia Gaz” și anume Dorin

Josanu. Astfel, instanța de apel a statuat că la caz nu au fost prezentate suficiente probe ce ar reflectat pe cât au fost de reale, necesare și rezonabile în raport cu caracterul acțiunii, complexitatea cauzei, numărul participanților, numărul argumentelor expuse și cuantumul acțiunii, acele cheltuieli de asistență juridică în mărime de 8000 lei pretinse a fi încasate de reclamant.

La 31 iulie 2023 SRL „Taraclia-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei din 22 martie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material. A susținut că instanța de apel constată existența cheltuielilor suportate cu indicarea acestora, însă, totodată, constată că pe cauza nominalizată a participat alt reprezentant și drept concluzie, a constatat că achitățile avocatului nu au fost reale, necesare și rezonabile în raport cu caracterul acțiunii, complexitatea cauzei, numărul participanților și cuantumul acțiunii.

La 10 august 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat părților copia recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 22 martie 2023 și expediată recurentului SRL „Tatraclia-Gaz” la data de 29 mai 2023, însă date referitor la recepționarea ei la materialele dosarului lipsesc. Prin urmare, recursul declarat la data de 31 iulie 2023 se consideră a fi depus în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de SRL „Tatraclia-Gaz” este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că SRL „Tatraclia-Gaz” a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432, alin.2, lit. a) și c) – aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

Potrivit art.442 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, în recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. Totodată, urmează de reiterat că prevederile art.372 alin.(1) din Codul de procedură civilă se aplică doar în situația în care se examinează recursul într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către SRL „Tatraclia-Gaz” nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către SRL „Tatraclia-Gaz” ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL „Tatraclia-Gaz” împotriva deciziei din 22 martie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă